

handling i Finantsloven, og der var Spørgsmaal om at tage en Bagatel af 11,000 Rd. deraf, gjorde man en Undskyldning, fordi man paa Grund af en væblig Nærværelses-tryk maatte gjøre et Greb i Sorø Akademis Kasse, men Gud bevares! der var ikke Tale om, at det skulde være nogen gjældende Regel; kort sagt, man gjorde mange Undskyldninger og — saa tog man Pengene. Efterhaanden ere Undskyldningerne bleven lidt kortere og Summerne lidt længere; og man er bleven ved, indtil Summen er bleven saa lang, som den kan blive og Undskyldninger, — derom er der slet ikke Tale. Man er endog saa kommen til at stille det op som klogt og forstandigt at gaae til Sorø Akademi, thi hvis man ikke tog deraf, vilde Statskassen være saa og saa meget fattigere. Dette er et Argument, som kan benyttes for et hvilket som helst Lov, og naar den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) siger, at han ikke feer noget Princip i denne Sag, naar den afgjøres paa denne Maade, idet det kun er Hensigten at tage et midlertidigt Tilskud til Statskassen, saa svarer jeg dertil, at Principet ligger deri, at man iaar tager det hele Overstud. Midlertidigheden er den Form, hvorunder man skjuler hvad man i Virkeligheden gjør, og man vil om 2 eller 3 Aar have glemt det Midlertidige, ligesom man nu har glemt alle de Undskyldninger, man i 1848, 1849 og 1850 gjorde, fordi man maatte gjøre smaa Indgreb i Sorø Akademis Kasse. — Jeg kommer nu til det sidste Hovedpunkt, som det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds har omtalt. Han postod, at $\frac{3}{4}$ af Sorø Akademis Gudsfer vare skjænkede og givne dertil af Frederik den Anden i Aaret 1586. Dersom dette forholdt sig saaledes, saa vilde jeg da for det Første svare, at det er en farlig Doctrin at opstille, at naar en Konge har skjænk til et særligt Institut i Landet en vis Eiendom, saa er Lovgivningsmagten berettiget til paa ethvert Standpunkt at tage denne Gave tilbage og disponere over den, som den vil. Der findes i de offentlige og statsretlige Forhold noget af den samme Lov, som gjælder i Privatansiggender, at man ikke saaledes uden videre kan tage en Gave tilbage (Tscherning: Man kan tage den tilbage ved

Lov.); man kan ikke engang tage den tilbage ved en Lov, thi det er at tage den uden videre. Det gjælder ikke i Staten, som i Religionen: „Herren gav, Herren tog, Herrens Navn være lovet“; naar Herren har givet Noget, saa har han ikke Lov til at tage det tilbage, uden den Paagjældendes Samtykke. Selv om altsaa Frederik den Anden virkelig havde skjænk og givet disse Ting til Sorø Akademi, saa vil jeg dog bringe i Erindring, at han har skjænk og givet dem under ganske særlige Former. Han siger, at han har stiftet og fundet dette i den hellige Trefoldigheds Navn, den sande christelige Kirke og Religion til Dphggelse og Fremmelse, og for at det skulde være rigtig helligt for alle hans Efterkommere, hvad han her havde givet, saa ledtager han sin Gave med saadanne Udtryk, at alle disse Gaarde og Gudsfer skulde være og blive til fornævnte Sorø Skole uroftede og uigjenkæbelige af Os eller nogen af vore Efterkommere, Konninger udi Danmark, under „Guds evige Hævn og Brede“, og han forpligter haade sig og alle sine Efterkommere paa det Høitideligste til ikke at krænke denne Gave, og dette gjentages i Privilegierne af 1747 i endnu stærkere Udtryk. Naturligvis er dette jo af den Slags Ting, der ikke ville have den allerringeste Indflydelse paa en af Nutidens lovgivende Forsamlingee, og ganske vist vil det være aldeles spildt paa det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds; men dersom jeg nu kan vise Dem, mine Herrer, at denne Skjænk og Gave ikke er nogen Skjænk og Gave, saa troer jeg dog, at dette maa kunne gjøre noget Indtryk paa Dem. Dette er virkelig sandt. Frederik den Anden har ikke skjænk Sorø en Hvid eller Skilling, ikke en eneste Skilling, men han har baaret sig ad, som Datidens Konger gjerne tillod sig; de gav, hvad der ikke var deres, og satte et overordentlig mildt Gavebrev op som noget af det meest Fortjenstfulde, de gjorde. Hvad er det, Frederik den Anden har skjænk? Det er Guds, som i sin Tid af Skjaln Hvide og hans Slægt er skjænk, ikke blot til Sorø Kloster, men til dette og den dermed forbundne Skole. Man maa ikke overse, at ligesom den allerførste Tid, hvor Sorø Kloster omtales, der er det tillige en Skole. Munkene i Sorø